

బిస్మిల్లా హిద్రహక్ నిద్రహీమ్

1. ఇస్లాం మౌలికాంశాలు

ఇస్లాం మౌలికాంశాలు, మూలస్తంభాలు

ఇస్లాం అంటే అల్లాహ్‌ని ఆరాధించడం మరియు ఆయన అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పట్ల విధేయత కనబరచడం. అల్లాహ్ ఆజ్ఞాలను, ముహమ్మద్ ప్రవక్త ప్రవచనాలను శిరసావహించడం అని అర్థం. ఈమాన్ (విశ్వాసం) సంబంధం మనసుతో ఉంటే ఇస్లాం యొక్క సంబంధం బాహ్యచరణలతో ముడిపడి ఉంది. ఈమాన్ మరియు ఇస్లాం ఈ రెండింటికి మధ్య గల సంబంధం దేహానికి, ఆత్మకు మధ్యగల సంబంధంలాంటిది. ఇస్లాం సమగ్రమైన దైవధర్మం. అల్లాహ్ సమ్మతించి, ఆమోదించిన సత్య బద్ధమైన జీవన విధానం. దీని గురించి అల్లాహ్ స్వయంగా ఇలా సెలవిచ్చారు:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْأَلُكَ الْاِسْلَامَ وَفِيهِ رَاحَتِىْ وَفِيْهِ رَاحَتُكَ

“నేను ఈ రోజు మీ కోసం మీ ధర్మాన్ని పరిపూర్ణం చేశాను. నా అనుగ్రహాలను మీపై పూర్తిగావించి మీ కోసం ఇస్లాంను మీ ధర్మంగా ఆమోదించాను.” (అల్‌మాయిదా 5 : 3)

“ఇస్లాం” మాత్రమే అల్లాహ్ సన్నిధిలో ఆమోదించదగినది, స్వీకరించదగినది. సర్వమానవాళి శ్రేయస్సు, శాంతిసుఖములు ఇహపరల సాఫల్యం, విజయం, మోక్షం “ఇస్లాం ధర్మం” లోనే ఇమిడి ఉన్నాయి. ధర్మబద్ధమైన “ఇస్లాం” లేకుంటే సర్వం వృధా, వ్యర్థం. సర్వం నాశనం. దాని గురించే అల్లాహ్ ఇలా స్పష్టపరచాడు:

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ

“ఎవడు ఇస్లాం ధర్మాన్ని కాదని వేరే ధర్మాన్ని (ఇస్లామేతర విధానాన్ని) అవలంబిస్తాడో అది ఎన్నటికిని అంగీకరించబడదు. అలాంటివాడు పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతాడు. (అలి ఇమాన్ 3 : 85)

ముహమ్మద్ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “ఇస్లాం ధర్మం” ఐదు మౌలికాంశాలపై ఆధారపడి ఉంది. అవి: (1) అల్లాహ్ తప్ప మరో నిజ ఆరాధ్యుడు లేడు, ముహమ్మద్ (స) ఆయన దాసుడు మరియు ప్రవక్త అని సాక్షిమివ్వాలి. (2) నమాజ్ వ్యవస్థను నెలకొల్పాలి. (3) రమజాన్ నెల ఉపవాసాలు పాటించాలి. (4) జకాత్ (విధిదానం) చెల్లించాలి. (5) స్థామత కలిగిన వారు హజ్ యాత్ర చేయాలి.” (సహీహ్ బుఖారీ)

ఈ ఐదు మౌలికాంశాలనే “అర్కానె ఇస్లాం” అంటారు. ఇందులో మొదటి మౌలికాంశం కలిమా ‘లా ఇలాహ ఇల్లాహు ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్’ను చదివిన ప్రతివారు రెండవ మౌలికాంశం అయిన నమాజ్ను తప్పనిసరిగా నెలకొల్పాలి. ప్రతిరోజు ఐదుపూటల (వేళల) నమాజ్ను చేయాలి. ఆయా వేళల్లో నమాజ్ను చేయాలి. నమాజ్కు ముందు శుచీశుభ్రత, అవసరముంటే కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడం, గుసుల్ (స్నానం) చేయడం, వుజూ చేయడం తప్పనిసరి. తహారత్ (శుచీశుభ్రత) కు పరిశుభ్రమైన నీళ్ళు అవసరం. ఒకవేళ నీళ్ళు లభ్యంలో లేకుంటే తయమ్ముమ్ చేసుకోవచ్చు. తయమ్ముమ్ అంటే రెండు చేతుల్ని శుభ్రమైన మట్టిపై కొట్టి చేతులు దులిపి ముఖాన్ని, చేతులనూ స్పర్శించుకోవటం, రుద్దుకోవడం. దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: **طهروا شطر الإيمان** “అత్తుహారు షత్రుల్ ఈమాన్” శుచీశుభ్రత నొందడం విశ్వాసం(ఈమాన్)లో సగభాగం. తహారత్ పొందిన తరువాత ప్రార్థనాస్థలం, వస్త్రాలు పరిశుభ్రంగా ఉండేలా జాగ్రత్త పడాలి. నమాజ్ సమయం ఆసన్నమయిన తరువాత వుజూ చేసుకొని ఖిల్లా (కాబాగృహం) వైపుకు మొహం త్రిప్పి “అల్లాహు అక్బర్” అంటూ నమాజును ప్రారంభించాలి.

ప్రియ మిత్రులారా! ఆర్కానె ఇస్లాంలో అతి ప్రధానమైన రెండవ అంశం నమాజ్. నమాజ్ ను స్థాపించాల్సిందిగా ఖుర్ఆన్ మజీద్ లో పదే పదే ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రియప్రవక్త ముహమ్మద్(స)వారు నమాజ్కు సంబంధించి చెప్పిన విషయాన్ని శ్రద్ధగా విని అర్థం చేసుకోండి. నమాజ్ ఘనతా విశిష్టతల గురించి వివరిస్తూ దైవప్రవక్త (స): “మీలో ఎవరి ఇంటి ముందయినా సెలయేరు ప్రవహిస్తూ ఉందనుకోండి. అతను ఆ సెలయేరులో ప్రతిరోజు ఐదు సార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే, అతని ఒంటి మీద మురికి మిగిలుంటుందా? అని ప్రశ్నించారు”

అందుకు సహచరులు “లేదు. అతని శరీరం మీద ఎలాంటి మురికి మిగిలి ఉండదు” అని బదులిచ్చారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) “ఐదు పూటల నమాజు సంగతి కూడా అంతే, అల్లాహ్ వాటి మూలంగా నమాజీల పాపాలను కడిగి వేస్తాడు” అని చెప్పారు (సహీ బుఖారీ). ఏ ముస్లిం అయితే అల్లాహ్ విధిగా చేసిన నమాజ్‌ను తిరస్కరిస్తాడో (త్రోసిపుచ్చుతాడో) అతడు సత్యతిరస్కారి (కాఫిర్) అవుతాడు (అంటే నమాజ్‌ను తిరస్కరించేవాడు ముస్లింగా మిగిలుండదు). మరెవరైతే నమాజ్ పట్ల అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, బద్ధకం కనబరుస్తారో అలాంటి వారి గురించి ఇలా తెలుపబడింది: **مَنْ تَرَكَ صَلَاتَهُ غُلَامًا أَوْ نَجَسًا أَوْ كَرِهًا أَوْ نِسَاءً أَوْ كَرِهًا أَوْ نِسَاءً أَوْ كَرِهًا أَوْ نِسَاءً** ‘మన్ తరకన్ సలత ముతఅమ్మిదన్ ఫఖిద్ కఫర్’ “ఎవడైతే ఉద్దేశపూర్వకంగా నమాజ్‌ను వదిలివేస్తాడో వాడు అవిశ్వాసానికి పాల్పడినట్లే.

ఒక హదీసులో ఇలా తెలుపబడింది: “ఎవరయితే తమ నమాజులను స్థిరంగా పాటిస్తారో (కాపాడుకుంటారో) వారికి ప్రళయదినాన జ్యోతి (వెలుగు) మరియు విముక్తి ప్రాప్తమవుతుంది. మరెవరైతే వాటిని కాపాడుకోరో వారికి ఎలాంటి వెలుగు, విముక్తి మార్గం కాని ప్రళయదినాన ప్రాప్తించదు. అంతేగాక అలాంటి వారంతా ప్రళయదినాన ఖారూన్, ఫిర్జెన్, హామాన్, ఉబైయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ లాంటి ధిక్కారులతో ఉంటారు. (ముస్నద్ అహ్మద్)

నమాజ్ స్త్రీ, పురుషులిరువురిపై విధిగా ఉంది. కాని స్త్రీలు హైజ్ (బహిష్టు) మరియు నిఫాస్ (పురిటి రక్తస్రావం) పరిస్థితుల్లో నమాజ్ చేయకూడదని షరీఅత్ ఆదేశించింది. పరిశుద్ధకాలంలోనే స్త్రీలు నమాజ్ చేయాలి. ఎందుకంటే బహిష్టు కాలంలో స్త్రీలు నమాజ్ చేయటం నిషిద్ధం. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్(స) తనకు ఇలా ఉపదేశించారని ఆయన సతీమణి ఆయిషా (రజి.అన్ హా) ఇలా తెలియజేశారు: బహిష్టు కాలం మొదలవగానే నమాజ్ చేయటం ఆపు. తర్వాత ఆ కాలం పూర్తవగానే శరీరానికి అంటుకున్న బహిష్టు రక్తాన్ని కడుక్కొని, తలంటు స్నానం (గుసుల్) చేసి తిరిగి నమాజ్ చేయటం మొదలు పెట్టు”. (.....)

ప్రియ సోదరులారా! ఇప్పుడు చెప్పే విషయాన్ని కూడా బాగా గుర్తుంచుకోవాలి. “దైవప్రవక్త ముహమ్మద్(స) ఇలా ఉపదేశించారు: **صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُوِيْ أَصْلِي** “సల్లా కమా రబతుమూని ఉసల్లి. మీరు నన్ను ఏవిధంగా నమాజ్ (చేస్తుండగా) చూశారో, ఆ విధంగానే నమాజ్ చేయండి” (సహీహ్ బుఖారీ).

దైవప్రవక్త (స) తన సహచరులకు ఏవిధంగా నమాజ్ నేర్పించారో, సహాబులు ఎలా నేర్చుకొని ఇతరులకు నేర్పించారో ఆ ముస్మాన్ (దైవప్రవక్త విధానం) పద్ధతిలోనే నమాజ్ చేయాలి. సహీ బుఖారీ, సహీ ముస్లిం, సుననె అబూదావూద్ లాంటి హదీసు పుస్తకాల్లో నమాజ్ వివరణ గురించి స్పష్టంగా తెలుపబడింది.

ఇక ఇస్లాం ధర్మ మూడవ మౌలికాంశం రమజాను నెలలో ఉపవాసాలు పాటించడం. ఉపవాసం (రోజా) ఓ గొప్ప పుణ్య కార్యం. తన నిజదైవం అల్లాహ్ విధించిన ఈ ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి ఒక ముస్లిం పగలంతా అన్నపానియాలను మానుకుంటాడు. ధర్మ సమ్మతమైన లైంగిక వాంఛలను త్యజిస్తాడు. ఒక హదీసే ఖుద్సీలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: **أَلَا أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ لِيَفْهُمَ أَنَّ اللَّهَ يُبْصِرُ** “అన్సాము లీ వ అనా అజ్జే బిహి” “ఉపవాసం నాది. స్వయంగా నేనే దానికి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాను”. (సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం)

మరో హదీసులో దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఈవిధంగా ప్రవచించారు: “ఎవరయితే అల్లాహ్ పై సంపూర్ణ విశ్వాసంతో, పుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ రమజాన్ నెల ఉపవాసాలు పాటిస్తారో వారి వెనకటి పాపాలన్నీ మన్నించబడతాయి.

(ముస్తద్ అహ్మద్, సునన్ అబూదావూద్)

ఇక నాల్గవ ప్రాథమిక విధి జకాత్ (విధిదానం) చెల్లించడం. జకాత్ కు సంబంధించిన మూలధన పరిమితికి యజమాని అయిన ప్రతి ముస్లింపై “జకాత్ చెల్లింపు” విధిగా నిర్ణయించబడింది. ప్రాథమిక, నిత్యావసర వస్తువులను మినహాయించి కొన్ని ప్రత్యేక వస్తువులపై పూర్తిగా ఒక సంవత్సరం గడిచిన తరువాత జకాత్ గా చెల్లించడం విధి. జకాత్ విధింపుకై బంగారం లేక బంగారు ఆభరణాల పరిమితి ఏడున్నర తులాలు అంటే 85 గ్రాములు. అదేవిధంగా వెండి పరిమాణం 595 గ్రాములు అంటే సుమారు 52½ తులాలు..నగదుపై వాటికి 2½ శాతం చొప్పున జకాత్ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే వ్యవసాయ ఉత్పత్తులపై, జంతువులపై కూడా జకాత్ ఉంటుంది. ఖర్ఆన్ మజీద్ లో అనేక చోట్ల “నమాజ్ వ్యవస్థను నెలకొల్పండి మరియు జకాత్ (విధిదానం) ను చెల్లించండి” అని నమాజ్ తో పాటు జకాత్ గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఒకేసారి ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే నమాజ్ ద్వారా మనిషి ఆంతర్యం పరిశుద్ధమవుతుంది. అందుకనే ఇస్లాంలో నమాజ్ జకాత్ కు చాలా ప్రాముఖ్యతా, ప్రాధాన్యతా కలదు.

కేవలం జకాత్ ద్వారానే ఇస్లామీయ ఆదేశాలు అంబరాలను తాకే అభివృద్ధిని సాధించాయి. సామూహిక జకాత్ వ్యవస్థ ద్వారానే అవి ప్రపంచ దేశాలను సంభ్రమాశ్చర్యాలకు గురిచేశాయి. ఎప్పుడైతే ముస్లింల సామూహిక జకాత్ చెల్లింపు వ్యవస్థ చతికిలపడిపోయిందో (క్షీణించిపోయిందో) వారిలోని వైభవం, గౌరవం, పురోగమనం కూడా కుంటుపడి పోయింది. నేటి ముస్లిం సోదరులు స్తోమత ఉండి కూడా జకాత్ చెల్లించడం లేదు. అంతేకాక బంగారం, వెండి (ఆభరణాలను)ని ప్రోగుచేస్తూ గర్వంతో విర్రవీగుతున్నారు. అలాంటి వారికి బాధకరమైన శిక్ష గలదనే వార్తను వినిపించుము. ప్రళయదినాన ఆ ధనమును నరకాగ్నిలో కాల్చి దానితో వారి నుదుళ్ళ మీద, వారి ప్రక్కల మీద, వారి వీపుల మీద వాతలు వేయబడుతాయి అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడుతుంది:

○ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ اَنْ تَجْعَلَ لِّىْ رِزْقًا يَّوْمَ تَبْعُثُ النَّاسَ

ఓ విశ్వసించినవారలారా! పండితుల(అహ్మబర్)లలో సన్యాసుల (రుహ్ బాన్) లలో చాలామంది అక్రమంగా ప్రజల సొమ్ములను స్వాహా చేస్తున్నారు. వారిని అల్లాహ్ మార్గం నుంచి ఆపుతున్నారు. ఎవరు వెండి బంగారాలను పోగుచేస్తూ వాటిని దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టడంలేదో వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉందన్న శుభవార్తను వినిపించు. ఏ రోజున ఈ ఖజానాను నరకాగ్నిలో కాల్చి దాంతోవారి నొసటిపై పారాల్పై, వీపులపై వాతలు వేయడం జరుగుతుందో అప్పుడు “ఇది మీరు మీ కోసం సమీకరించినది కాబట్టి ఇప్పుడు మీ ఖజానా రుచి చూడండి” (అని వారితో అనబడుతుంది.)

(అల్ తౌబా 9:34,35)

ఇక ఇస్లాం ధర్మ ఐదవ మూలస్తంభం హజ్ విధి గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

وَاللّٰهُ عَلَى النَّاسِ لَئِيْلٌ غَلِيْبٌ ۝۱۰۱

“ప్రజలపై అల్లాహ్ కు ఉన్న హక్కు ఏమిటంటే, కాబా గృహానికి వెళ్ళే శక్తిగల వారు దాని హజ్ ను విధిగా చెయ్యాలి.” (అలి ఇమ్రాన్ 3: 97)

ప్రతీ ముస్లిం యొక్క పూర్తి జీవితంలో అత్యంత శ్రేష్ఠమైన ఆచరణ హజ్ యాత్ర చేయడం. దైవ ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “స్వీకార యోగ్యమైన హజ్ కు స్వర్గమే ప్రతిఫలం: (సహీహ్ బుఖారీ)

మహాశయులారా! ఇస్లాం అనే ఈ పటిష్టమైన భవనం ఈ ఐదు మూల స్తంభాలపై ఆధారపడి ఉంది. ఈ పుణ్యకార్యలే కాకుండా ఇస్లాంలో మరెన్నో సత్కర్మలు, సదాచరణలు, పుణ్యకార్యాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త (స) గారి ప్రవచనాన్ని వినండి: **اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ** “అల్లుముస్లిము మన్ సలిమల్ ముస్లిమున మిన్ సలిసానిహి వ యదిహి”. (సహీహ్ బుఖారీ)

తోటి ముస్లింలు తన మాటల మరియు చేతుల నుండి సురక్షితంగా ఉంటే అతడే నిజమైన (విశ్వాసి) ముస్లిం. అంటే ఒక ముస్లిం తన మాటలతో ఇతర ముస్లింలపై బాణాలు ఎక్కుపెట్టడు. అలాగే తన చేత్తో ఇతరులకు కీడు తలపెట్టడు. ఈ లక్షణాలకు భిన్నంగా ప్రవర్తించే వ్యక్తి ‘ముస్లిం’ అని పిలుపించుకోవడానికి అనర్హుడు. ఎందుకంటే ఇస్లాం అంటేనే ఇతరుల శ్రేయస్సు ఆశించడం. ఇతరుల మేలు కోరడం. జగత్తిలో సయోధ్య, శాంతి, శ్రేయస్సులను నెలకొల్పేవాడే నిజమైన ముస్లిం.

ప్రియసోదరులారా!

‘మానవులంతా ఒక్కటే’ మానవులంతా సమానులే-మానవులంతా సోదరులే-అనే గొప్ప సందేశాన్నిస్తుంది ఇస్లాం. హెచ్చుతగ్గులు, నిమోన్నతా భేదభవాలు లేవు. ధనిక, బీద తారతమ్యాలు లేవు. అల్లాహ్ ఇలా తెలుపుతున్నాడు:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَكُنَّا لَكُمْ قُربًىٰ ۚ

○ رَحْمَةً لِّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

“ఓ మానవులారా! మేము మిమ్మల్ని ఒకే స్త్రీ పురుషుల జంట ద్వారా పుట్టించాము. ఆ తరువాత మీ పరస్పర పరిచయ సౌలభ్యం కోసం మిమ్మల్ని జాతులుగా, తెగలుగా చేశాము. నిజానికి మీలో అత్యధికంగా దైవభీతి కలవాడే అల్లాహ్ సన్నిధిలో అమితంగా ఆదరణీయుడు.

(అల్ హుజురాత్ 49 : 13)

ఈ విశిష్ట ప్రాతిపదికపై ఇస్లామీయ చరిత్రలో నెలకొన్న ఎన్నో సంఘటనలు సర్వమానవాళికి మార్గదర్శకత్వం వహిస్తున్నాయి. హజ్రత్ బిలాల్ (రజి) ఒక నీగ్రో బానిస. కాని అతని గౌరవోన్నతులు విశ్వాస మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించలేకపోయిన ఎందరో ఖురైషుల కంటే చాలా ఉన్నతం. హజ్రత్ అబూబకర్ సిద్దీఖ్ (రజి) తమ

సొంత సొమ్ముతో అతన్ని కొని బానిసత్వం నుండి విముక్తి కలిగించారు. అయినప్పటికీ స్వయంగా బిలాల్ (రజి) ను 'సయ్యదునా సయ్యదునా' ఓమా నాయకుడా! ఓమా నాయకుడా! అని పిలిచేవారు.

మహాశయులారా!

జులైబీబ్ (రజి)¹ సంఘటనను బహుశా మీరు వినే ఉంటారు. ఆయన ఒక నల్లని పెళ్ళి కాని సవయువకుడు. పెండ్లి చేసుకోవాలన్న కోరికను ప్రవక్త(స) ముందు వెలిబుచ్చారు. దైవ ప్రవక్త(స) ఆ నల్లని యువకుణ్ణి ఒక అరబ్బు శ్రీమంతుని ఇంటికి పంపిస్తూ, అతని కుమార్తెను ఆ యువకునికిచ్చి వివాహం చేయమన్నారు. ఈ వివాహసందేశం గురించి విని ఆ అరబ్బు భార్య నొచ్చుకున్నది. అయితే ఈ వివాహ సందేశం పంపించినవారు దైవప్రవక్త (స) అని తెలుసుకున్న ఆమె కూతురు సంతోషంగా ఆ యువకుణ్ణి పెండ్లాడటానికి ముందుకువచ్చింది. పైగా అల్లాహ్ ప్రసన్నతను, దైవప్రవక్త సంతోషాన్ని కోరి ఈ సంబంధానికి ఒప్పుకుంటున్నానని ప్రకటించింది ఆ ఇస్లాం ముద్దుబిడ్డ.

ప్రియ సోదరులారా, మిత్రులారా!

ఇస్లాం అల్లాహ్ ప్రసాదించిన గొప్ప అనుగ్రహం. ఇది మానవ జీవితానికి సంబంధించిన అన్ని రంగాల్లోనూ మానవులకు పరిపూర్ణమైన మార్గదర్శకత్వాన్ని అందజేస్తుంది. ఈ ధర్మం నిఖిల జగతికి మహదానుగ్రహం. మహావరం ఉన్నత నైతిక విలువలకు పెద్దపీట వేసిన ధర్మమిది. మనిషి బాహ్యంతో పాటు ఆంతర్యాన్ని శుద్ధి చేసే ధర్మమిది. అల్లాహ్ మనందరికి ఇస్లాం ధర్మాన్ని అర్థం చేసుకొని, దానిప్రకారం ఆచరించే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక. ఓ ఆరాధ్యదైవమా! ప్రతీ ముస్లింను సంపూర్ణ ముస్లింగా సంస్కరించు. ఇస్లాం ద్వారా మాకు గౌరవాన్ని, విలువను ప్రసాదించు, ముస్లింలందరికి ఇహపరలోకాల్లో నిజవిజయాన్ని, సాఫల్యాన్ని ప్రసాదించు. ఆమీన్.

రబ్బునా తఖబ్బుల్ మిన్నా ఇన్నక అన్నస్ సమీఉల్ అలీమ్.

